

Literatura.

Lze uvésti zde jen zlomek obrovské literatury živnostenskopolitické, ba nelze vyčerpati ani úplně v tomto směru již kvantitativně dosti značnou literaturu českou.

Všeobecné spisy:

- Wilhelm Roscher, Nationalökonomik des Gewerbleißes und Handels, 8. vyd., zpracoval W. Stieda, 2. svazky, Stuttgart a Berlín 1913 a 1917, jehož zde použito zvl. v historické části, pokud nešlo o poměry české a rakouské.
- Gustav Schmoller, Grundriss der Allgemeinen Volkswirtschaftslehre, 2 sv., Lipsko 1904.
- Eugen v. Philippovich, Grundriss der Politischen Oekonomie, 3 sv., Tubinky, 10. vyd.
Grundriss der Sozialökonomik, IV. oddíl, Industrie, Bergwesen, Bauwesen, Tubinky 1914.
- Gustav Schönberg, Handbuch der politischen Oekonomie, 4. vyd., 1896—1898, II. díl.
- Marshall, Handbuch der Volkswirtschaftslehre, něm. překl., Stuttgart a Berlín 1895.
- Karl Bücher, Die Entstehung der Volkswirtschaft, 2 sv., 11. vyd., Lipsko 1921.
- Werner Sombart, Der moderne Kapitalismus, 2. vyd., Lipsko 1902.
- Die deutsche Volkswirtschaft im 19. Jahrhundert, 2. vyd., Berlín 1909.
- Das Gewerbewesen, 1904, sbírka Göschenova.
- Levasseur, Histoire des classes ouvrières et de l'industrie en France, avant 1789, 2 sv., 2. vyd., 1901.
- Cunningham, The growth of english industry and commerce in modern times.
- P. Mantoux, La révolution industrielle au XVIII. siècle, Paris 1905.
- Jos. Gruntzel, System der Industriepolitik, Lipsko 1905.
- Karl Marx, Das Kapital, 3. sv., 1914 a násl.
- J. E. Thorold Rogers, Six Centuries of Work and Wages, The History of English Labour, 1884.

K historické části, především pokud jde o české poměry:

- Zikmund Winter, Dějiny řemesla a obchodu v Čechách v XIV. a XV. století, Praha 1906.
- Řemeslnictvo a živnosti XVI. věku v Čechách (1526—1620), Praha 1909.
- Kulturní obraz českých měst. Život veřejný v XV. a XVI. věku. Díl I. a II. Praha 1890 a 1891.

- František Palacký, Děje národu českého v Čechách a na Moravě, vydání B. Riegrovo.
- Václav Vladivoj Tomek, Dějiny města Prahy, zvl. díl VIII. a IX., Praha 1891 a 1893.
- Antonín Rezek, Dějiny Čech a Moravy nové doby, díl I—V.
- Arnošt Denis, Konec samostatnosti české, přel. prof. Jindř. Vančura, Praha 1902.
- Jaromír Čelakovský, Povšechné dějiny právní, Praha, 1900.
- Kaizlova »Věda správní«, Živnostenská politika, Obzor národohospodářský 1909.
- Dr. Antonín Gindely, O cechovním zřízení v Čechách od 16. až do 18. století, Právník 1885.
- Julius Lippert, Sozialgeschichte Böhmens in vorhussitischer Zeit. 2. sv. Vídeň 1896 a 1898.
- Karl Pfibram, Geschichte der österreichischen Gewerbepolitik von 1740 bis 1860. Auf Grund der Akten, I. sv.: 1740 bis 1798, Lipsko, 1907
- H. Friedjung, Oesterreich von 1848 bis 1860, I. sv.: Die Jahre der Revolution und der Reform 1848 bis 1851, Stuttgart a Berlín 1908.
- Gustav Schmöller, Zur Geschichte der deutschen Kleingewerbe im 19. Jahrhundert. Statistische und nationalökonomische Untersuchungen, Halle 1870.
- Josef Kaizl, Der Kampf um Gewerhereform und Gewerbefreiheit in Bayern von 1709—1868, Lipsko, 1879.
- G. Adler, Ueber die Epochen der deutschen Handwerkerpolitik, Jena, 1903.
- Ph. W. šl. Hornigk, Oesterreich über Alles, wann es nur will, 1684, Frankfurt a Lipsko, vydání z r. 1753.
- W. Schröder, Fürstliche Schatz- und Rent-Kammer, Lipsko 1686.
- J. H. G. šl. Justi, Staatswirtschaft oder systematische Abhandlung aller ökonomischen und Kameralwissenschaften. Lipsko 1758.
- Vollständige Abhandlung von den Manufakturen und Fabriken. Berlín 1788.
- Kropatschek, Oesterreichische Gesetze, welche den Kommerzialgewerben und den Gewerbeleuten insb. vorgeschrieben sind. Vídeň 1804.
- Josef Schreyer, Kommerz, Fabriken und Manufakturen des Königreichs Böhmen, 2. sv. Praha 1790.
- W. G. ryt. Kopetz, Allgemeine österr. Gewerbegesetzkunde, 2 sv. Vídeň 1820.
- L. E. hr. Barth-Bartenheim, Allgemeine österreichische Gewerbs- und Handelsgesetzkunde, 4 sv. Vídeň 1819.
- H. J. Bidermann, Die technische Bildung im Kaiserthume Oesterreich. Vídeň 1854.
- Inama-Sternegg, Deutsche Wirtschaftsgeschichte, 3 sv. Lipsko 1879 —1901.
- Lamprecht, Deutsches Wirtschaftsleben im Mittelalter, Lipsko 1886.
- Mascher, Das deutsche Gewerbewesen von der frühesten Zeit bis zur Gegenwart. Postupim 1866.
- O. Gierke, Das deutsche Genossenschaftsrecht, I. Berlín 1868.

- Adolf Beer, Die österr. Handelspolitik unter Maria Theresia und Josef II. Vídeň 1898.
- Hermann Hallwich, Böhmens Industrie und Handel, zvl. otisk z Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, Böhmen II. sv. Vídeň 1896.
- Hallwich, Anfänge der Grossindustrie in Oesterreich (zvl. otisk z »Die Grossindustrie Oesterreichs«). Vídeň 1898.
- Beiträge zur Geschichte der deutschen Industrie in Böhmen, a siec I. seš. W. Hieke, Literatur zur Geschichte der Industrie in Böhmen bis zum J. 1850. Praha 1895.
- II. H. Hallwich, Firma Franz Leitenberger, 1793 až 1803. Pamětní spis. Praha 1895.
- III. Ottokar Weber, Die Entstehung der Porzellan- und Steingut-Industrie in Böhmen. Praha 1894.
- IV. A. F. Přibram, Das böhmische Kommerzkollegium und seine Tätigkeit. Praha 1898.
- V. Joseph Grunzel, Die Reichenberger Tuchindustrie in ihrer Entwicklung vom zünftigen Handwerk zur modernen Grossindustrie. Praha 1898.
- Eduard Schebek, Böhmens Glasindustrie und Glashandel. Praha 1878.
- Max Adler, Die Anfänge der merkantilischen Gewerbepolitik in Oesterreich, Vídeň 1902.
- Em. Schindler, Merkantilismus a státní praxe v Rakousku za Leopolda I., zvl. otisk z Obzoru národohosp. Praha 1904.
- Heinr. Reschauer, Geschichte des Kampfes der Handwerkerzünfte und der Kaufmannsgremien mit der österreichischen Bureaucratie. Vom Ende des 17. Jahrhunderts bis zum Jahre 1860. Vídeň 1882.
- Adolf Naske, Die Gewerbepolitische Bewegung in Oesterreich und ihre Schlagworte. Brno 1898.
- H. Wäntig, Gewerbliche Mittelstandspolitik. Eine rechtshistorisch-wirtschaftspolitische Studie auf Grund österreichischer Quellen. Lipsko 1898.
- Siegmund Mayer, řada spisů, zejm.: Die Aufhebung der Gewerbefreiheit. Vídeň 1887. — Handwerk und Grossindustrie in Wien 1700—1850. Vídeň 1889. — Die Gestaltung des Befähigungsnachweises in Oesterreich. Lipsko 1894.
- Entwicklung von Industrie und Gewerbe in Oesterreich in den Jahren 1848—1888. Vydáno u příležitosti jubilej. živn. výstavy ve Vídni 1888.
- Gustav Schmöller, Die Strassburger Tucher- und Weberzunft, 1870. — Strassburg zur Zeit der Zunftkämpfe. 1875.
- G. Schönberg, Zur wirtschaftlichen Bedeutung des deutschen Zunftwesens im Mittelalter, 1868.
- W. Stieda, Zur Entstehung des deutschen Zunftwesens, 1876.
- Below, Territorium und Stadt, 1899.
- Ueber Theorien der wirtschaftlichen Entwicklung der Völker, »Historische Zeitschrift«, sv. LXXXVI.
- Der Untergang der mittelalterlichen Stadtwirtschaft, Conrad's Jahrbücher für Nationalökonomie, sv. XXI.
- K. Bücher, Die Bevölkerung von Frankfurt a. N., 1886.

- Eulenburg, Das Wiener Zunftwesen, »Zeitschrift für Sozial- und Wirtschaftsgeschichte«, sv. I. a II.
 G. Schanz, Zur Geschichte der deutschen Gesellenverbände, 1877.

O dnešním stavu:

- W. Stieda, Der Befähigungsnachweis, 1895, Die Lebensfähigkeit des deutschen Handwerks, 1897.
 Böttger, Das Programm der Handwerker, 1803, Geschichte und Kritik des neuen Handwerkergesetzes, 1898, Vom alten und neuen Mittelstand, 1901.
 Thilo Hampke, Der Befähigungsnachweis im Handwerk, 1901.
 G. Schmoller, Was verstehen wir unter dem Mittelstand? Hat er im 19. Jahrhundert zu- oder abgenommen? 1897.
 Eugen Schwiedland, Kleingewerbe und Hausindustrie in Oesterreich, 1894.
 J. Wernicke, Der Mittelstand und seine wirtschaftliche Lage, Lipsko 1909, sv. 56 sbírky Wissenschaft und Bildung.
 — Kapitalismus und Mittelstandspolitik, Jena 1907.
 Dr. Adolf Ottis, Finanční hospodářství společenstev živnostenských, — O svazku osob v živnostenských společenstvech, Praha 1911.
 Dr. Jos. Dvořák, Živnostenská společenstva výdělková a hospodářská, Praha, 1902.
 Dr. Emil Meissner, Das österreichische Gewerberecht in Bezug auf die gewerblichen Genossenschaften, Vídeň 1910.
 Schulze-Gävernitz, Der Grossbetrieb ein wirtschaftlicher und sozialer Fortschritt, 1892.
 Alfred Weber, Ueber den Standort der Industrien, I. 1909.
 Zur Frage der Erziehung der industriellen Klassen in Oesterreich, 1876 (pamětní spis min. vyučování).
 Armand Dumreicher, Ueber die Aufgaben der Unterrichtspolitik im Industriestaate Oesterreich, Vídeň 1881.
 Klimburg, Entwicklung des gewerblichen Unterrichtswesens in Oesterreich, Freiburg i. B. 1900.
 L. Weigner, K reformě pokračovacího školství, 1906.
 — Duch moderní pokračovací školy průmyslové, 1907.
 — Výstavy prací učednických a zkoušky učednické v Rakousku a v cizině. Praha 1902.
 — Zákonná i soukromá ochrana i péče o mládež živnostenskou, Praha 1916.
 Dr. Karel Polák, Počátky starobního opatření živnostnictva v království Českém. Praha 1902.
 — Pojišťování živnostnictva, Praha 1901.
 Fr. Tomaschek, Die Altersversorgung des deutschen Gewerbestandes in Böhmen. Praha 1904.
 R. v. Kaufmann, Die Vertretung der wirtschaftlichen Interessen, 1879.
 Thilo Hampke, Handwerker- oder Gewerbekammern. 1893.
 Steinmann-Bucher, Die Nährstände und ihre Stellung zum Staat.

- Weigelsperg, Kompendium der auf das Gewerwesen bezugnehmenden Gesetze, Verordnungen und Vorschriften, Vídeň, 3. vydání 1892 až 1899 s dodatky.
- Viktor Mataja, Grundriss des Gewerberechtes und der Gewerbeverfassung, Vídeň 1899.
- Seltsam, System des österreichischen Gewerberechtes. Vídeň 1890.
- Frey-Maresch, Sammlung von Gutachten und Erkenntnissen über den Umfang der Gewerberechte, 3 sv., Vídeň 1894—1901.
- Dr. Lev Winter, Kartely.
- Rob. Liefmann, Unternehmervverbände, 1897.
- Kartelle und Trusts, 1910.
- Schutzzoll und Kartelle, Jena 1903.
- Fr. Kleinwächter, Die Kartelle 1884.
- Baker, Monopolies and the People.
- John B. Clark, The control of Trusts, N. York 1912.
- Taylor-Wallich, Die Betriebsleitung, Berlin 1914.
- Taylor-Rössler, Die Grundsätze wissenschaftlicher Betriebsführung Mnichov 1913.
- G. Schlesinger, Betriebsführung und Wissenschaft, Berlin 1913.
- H. A. Evans, Cost keeping and scientific management, N. York 1911.
- Rud. Goldscheid, Entwicklungswert-Theorie, Entwicklungsökonomie, Menschenökonomie, Lipsko 1908.
- Handwörterbuch der Staatswissenschaften, vydali Conrad, Elster, Lexis a Löning, 4 vyd., Jena 1920 a násl.
- Mischler-Ulbrich, Oesterreichisches Staatswörterbuch, 2 vyd. Vídeň 1906, 2 sv.
- Mayerhofer, Handbuch für den politischen Verwaltungsdienst in Oesterreich, 5. vyd., Vídeň 1895—1899.
- Ottův Slovník Naučný, hesla sem spadající.
- Josef Gruber, Průmyslová politika v Laichtrově Výboru nejlepších spisů poučných, kniha 36., »Česká politika«, díl IV, Praha 1911, a ve zvl. otisku.
- Průmysl a obchod v československé republice, Praha 1920.
- Obchodní a živnostenská komora v Praze v prvním půlstoletí svého trvání (1850—1900), česky a německy, 1. a 2. sv. Praha 1900 a 1901.
- O vývoji živnostenského zákonodárství v Rakousku a o cílech reformy živnostenské, Praha 1904.
- O komorách obchodních a živnostenských, Praha 1904.
- Obchodní a živnostenská komora v Praze, její vývoj, dnešní činnost a organizace, Praha 1908.
- Nejnovější pokusy o reformu živn. řádu v Rakousku, Praha 1906.
- Politika odborného školství v Laichtrově Výboru kniha 36. »Česká politika«, díl V. a ve zvl. otisku.
- Technické museum pro království České, Praha 1907.
- Založení Národohospodářského ústavu při České akademii, Praha 1918.
- Úkoly Národohospodářského ústavu dle názorů jeho zakladatelů, Praha 1918.